

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Štev. 5.

V Ljubljani, dne 25. maja 1898.

Leto IV.

Potovanje okoli sveta.

(Črtice iz dnevnika slovenskega pomorskega častnika).

Radi slabega pristanišča, ki je proti morju odprto in daje le slabo zavetje ladjam, le malo obiskujejo mesto Cape Coast Castle kupčijske ladje in vsled tega promet in kupčija tu nimata dosti važnosti. Mesto samo je eno najstarejših evropskih naselbin na zahodni afrikanski obali. Zelo zanemarjena in večinoma tudi že zapuščena velika trdnjava priča o boljših časih, katere je videlo to mesto. Sedaj imajo Angleži le malo posadko, obstoječo iz zamorskih vojakov, v mestu, katero šteje blizu 25.000 prebivalcev večinoma zamorcev, ki stanujejo nekoliko v precej čednih zidanih poslopjih v mestu; v predmestjih pa so večinoma ilovnate hiše ali male kočje iz likovine. Omenjene ilovnate hiše morajo prebivalci skoro vsako leto z nova graditi, ker močni dež v deževnem času tako izpere in podkoplje to jednostavno zidovje, da se stene razrušijo in poderejo. Videli smo tudi mnogo takih na pol razrušenih poslopij, katera potem ali z nova gradijo ali pa popolnoma zapusté. Mestna okolica je krasna in plodna, tropično rastlinstvo tudi tu spreminja sicer dolgočasno gričasto deželo v krasen divji park. Mogočni drevedri senčijo pot v to mesto.

Pristanišče je, kakor prej omenjeno, jako slabo in radi tega je tudi zveza s krajem zelo težavna. Treba je, da se poslužujejo potniki posebnih čolnov, katere veslajo zamoreci s kratkimi lopatičastimi vesli. Ti čolni pristajajo na kraj na sledeči način. Z hitro vožnjo in valovjem se vsede čoln na peščno obalo, in tedaj skočijo zamoreci v vodo in s krepkimi rokami in pomočjo sledečih valov potegnejo čoln blizu na kraj; potem nalože prišlece ali tvarino na krepke rame in jih nosijo na ta način na suho. Ob obali je sploh najživahnejše gibanje. Odhajajoče in prihajajoče čolne zamorcev, ki pri veslanju prepevajo svoje enolične pesmi, spremlja vsa mestna mladina, ki se suče ves dan po pesku in skaka v bučeče valovje. Tudi ribiči oživljajo obalo, ob kateri v posebnih peceb sušijo svoj plen. Prebivalci so večinoma Ašanti, jako krepki in čili zamoreci, kateri se bavijo z ribarstvom; tudi nežni spol je v mladosti lepe in čvrste postave, barva je temno rujava.

Po mestu se nahaja mnogo zlatarjev, kateri s svojim primitivnim orodjem izdelavajo znane prstane z zodiakovim krogom in druge dragocenosti. Dežela je precej bogata zlata, ob deževnem vremenu pobirajo ženske in otroci po mestu samem po jarkih in strugah zlati prah, ki ga voda z ilovnato zemljo prinaša.

Razun teh pridelkov treba, da omenjam še iz enega kosa lesa izdelane stole, katere prav umetno izrezujejo tukajšni prebivalci in opičino kažuovino, katera je za izvažanje precejšnje važnosti.

Odšli smo iz Cape Coast Castle 7. januarja z ugodnim vetrom in dospeli 10. po noči z jardi pred mesto Lagos, kjer smo zopet usidrali brod.

Ob sužni obali ob ustju reke Ogun na nizkem otoku Kuramo leži veliko mesto, največje na zahodni afrikanski obali, Lagos. Reka Ogun je precej velika in vozijo po njej parniki daleč v notranjo deželo. Tekom let je nasula ta reka pred mestom ob ustju mnogo zemljišča, tako da je zveza z morjem jako težavna in nevarna, včasih še celo nemogoča. Pri lepem vremenu vozijo mali parniki ob času plime čez barjero k ladjam na morje, a tudi zveza s temi posebnimi ladjami je navadno le za nekaj ur na dan mogoča: mnogo teh brodov se je že pogubilo v velikanskem valovju ob ustju, kjer je jedina pot zaznamovana s posebnimi znamenji in še zdaj se vidi v pesku mnogo teh ponesrečenih parnikov, ki pričakujejo časa, da se popolnoma pogreznejo. Radi plitve vode in vedno nemirnega morja ni vredno, da bi dvignili te brodeve.

Z morja skoraj ne vidiš ničesar od mesta, katero leži popolnoma v ravnini. Nizka zelena proga ti kaže od daleč plodno vegetacijo inozemstva.

Mesto šteje med 70 do 90 tisoč prebivalcev, ki so večinoma zamoreci, Evropecev stanuje v mestu kakih 500. Po narodnosti so Angleži in Nemci, ki stanujejo v svojih faktorijah v obrambo sovražnih napadov, obzidanih z visokim zidovjem. Oni preskrbujejo kupčijo med inozemstvom in vnanjimi deželami.

Mesto je jako bogato in se nahajajo tu zamoreci, ki imajo nešteto bogastvo, isključljivo angleško srebro, zakopano in skrito. To bogastvo pa imajo še od časa,

ko so kupčevali s sužnji. Iz Angleške prihaja na leto blizu 66000 L. v deželo, katera svota se pogubi večinoma v nenasiljivih brezdnih teh bogatašev.

Življenje po ulicah je zelo živahno, vse mesto je, rekel bi, velik trg. Prodajalka ob prodajalki sede zamorke ob cesti in prodajajo različne poljske pridelke in importovane stvari, večinoma steklene bisere in drug lišp, katerega z veseljem kupujejo prebivalci. Skoraj pod vsakim drevesom vidiš brijače. Čudna je navada, da brijejo otroke po glavi, izvzemši nekaj lis na vrhu glave, še celó obrvi revčekom obrijejo. Mati drži revčeka med mučno operacijo in ti ga ponuja tujeu, ako ga kočesh kupiti.

Vojaštva sedaj ni nič v mestu, le mnogobrojna mestna straža, katera je prav dobro urejena, skrbi za red in mir. Glavna trgovina v deželi je s palmovim oljem, večinoma se izvažajo oljkino zrno, koje prihaja po reki do mesta, kjer se preklada na omenjene parnike, ki ga zopet oddajajo na velike transoecanične brodove.

Za mestom se razteza široko močvirje, katero je vzrok nezdravemu podnebjju, mrzlici v teh krajih se ubrani le malo Evropeev. Vegetacija je jako plodna. Različne vrste palm dvigajo svoje krasne vrhove nad tropičnim grmovjem, ob katerem cveto najkrasnejše cvetlice.

Mesto ima ob morju lepe moderne hiše, slikovite kočee zamorceev pa stoje ob strani širokega drevoreda ob obali. Sredi mesta je le malo zidanih poslopij: lepa mohamedanska mošeja priča o velikem številu mohamedanceev, koje véro sploh zamoreci tako radi sprejemajo, ker zahteva od naravno tako lenega ljudstva v življenju malo napora in mu po smrti obljubuje najkrasnejše véčno življenje. To ugaja najbolj zamorcem. Tudi na ulicah zapazuješ mnogokrat mohamedanske šole. Okoli zamorca z velikim turbanom in veliko palico vidiš na stotine otrok, ki v nemelodičnem zboru prepevajo Islamove psalme. Zanimivo je, da na trgu kupčujejo še s kaori (neko vrsto školjk): 300 teh polževih lušin ima vrednost 1 penny = 4 krajcerje. Nas je sprejel prijazno nemški konzul, ki je priredil tudi zanimiv ples; zamorske dame, našopirjene po evropski šegi prejšnjega stoletja so koketovale prav po vzoru njih olikanih sestra na evropskih plesih. Poskušale so tudi posnemati one v plesanju, a v njih umetnosti še dolgo niso dosegle svojih uzorov; vsaj mislim, da se nihče ni ločil težkega srea od teh afrikanskih krasotic.

12. decembra sme odšli že zopet iz Lagosa z jadri pri jako ugodnem vetru. Veter je pa kmalu precej opešal, tako da smo dospeli šele 20. decembra do izliva reke Dualla, kjer smo s parom pluli ob nizkem obrežju proti severu. Ker je reka na več mestih jako plitva in zemljevidi precej nezanesljivi, usidrali smo brod kacih 12 milj pod naselbino Kamerun.

Z našim parnikom nam je bilo mogoče v treh urah dospeti do postaje, kjer so usidrane nemške štacijske ladje, Sperber in Hijena. Častniki nemških brodov so nas jako prijazno sprejeli in se veselili, da zopet enkrat vidijo ljudi belega obličja.

(Dalje prib.)

Na Olševo.

Spisal Fr. Kocbek.

Desno od Potočke zijalke vodi strm pot na zahodni vrh Olševe. Plezaje po žlebu kreneš kmalu na levo, nad seboj pa zagledaš velike navpične skale, proti katerim moraš iti naravnost. Pod skalami kreneš na desno povprek čez žleb ter, prehodivši malo prodišče, dospeš do kamenitega stolpiča. Dalje korakaš po strmem robu, kjer je izpoddrkljaj lahko nevaren in bi te na desno strmoglavil v globok prepad.

Na vsem južnem pobočju Olševe štrle v tej višini raztrgani grebeni, raznoliki stolpi in stolpiči, med njimi pa se vijejo strmi žlebi, pod njimi zevajo prepadi navpičnih skal, nad njimi pa se širi bujna trata do najvišjega grebena Olševe.

Od Potočke zijalke smo hodili $\frac{3}{4}$ ure in dospeli na rob zahodnega vrha, ko smo med potoma videli na tisoče rumenih cvetov duhtečega avrikelja. Od tod, kakor po vsem grebenu, je krasen razgled, zlasti na Savinske planine in bližnje Karavanke. Na vzhodu kaže nam Raduha svojo široko, razorano stran z navpičnimi skalami, poleg nje zreš v Mislinjsko in krasno Savinsko dolino, dalje raznolike vrhe in grebene, ki omejujejo Robánov kot in Logarjevo dolino. Nepopisno krasna je Logarjeva dolina, ki se pred nami razprostira v vsej dolgosti in lepoti. Drzno dvigajo svoje glave Ojstrica, Planjava, Brana, Turska gora, Mrzla gora, Rinka, za katero še vidiš nekaj Skute in Grintoveca. Na zahodu zapaziš Karavanke, iz katerih nas zanimata Obir in nalik grabljam grebenasta Košuta. Na sever nam pogled zakriva sosedna Peca. V lepem vremenu mora biti razgled po Koroškem zelo lep, nam je megla vse zakrivala, le Savinske planine, kamor nehote obrneš oči, kazale so se v vsej lepoti, vabeč nas v pohode.

Ker je bilo dovolj časa na razpolago, veter je tudi utihnil, namenili smo se, da še obiščemo vzhodni vrh Olševe. Po grebenu, ki je na nekaterih krajih zelo ozek, korakali smo na vzhod gori in doli, kajti prelaziti smo morali mnogo vrhuncev. Po nekod se mora prav paziti, kajti padec na strmo trato z gladko travo bil bi osodepoln, ker bi se najbrž ne ustavil prej, da se v žlebovih ali prepadih ubiješ. Ta greben tvori zajedno deželno mejo med Štajerskim in Koroškim. Ob takih mejah je prijetno potovati, ker včasih pri najtreznejšem ugibanju ne veš, v kateri deželi imaš eno ali obe noge. Kakemu ujedljivemu deželanu bi to gotovo ne prijalo.

Koroško pobočje je strmo in obrastlo s pritlikovino, niže z gozdi. V dobri uri hoda od zahodnega vrha smo dospeli na najvišji vrh (1930 m), ki je ob enem tudi trikotišče. Od tod greš dalje zelo strmo nizdoli, a ne posebno daleč. Čez $\frac{1}{4}$ ure smo prišli do male jame, Kapljice imenovane. Dolga je blizu 10 m, široka 6 m in visoka 8 m. V njej kaplja voda, katero pastirji zbirajo, kar je za nje velike

vrednosti, ker na Olševi ni nobenih studencev. Ta jama je dobro zavetišče v času slabega vremena. Do vzhodnega vrha potuješ večinoma ravno $\frac{1}{2}$ ali $\frac{3}{4}$ ure. Razgled je skoraj isti, le pogled v Koprivno je zanimiv.

Od tega vrha smo korakali nekoliko poševno nizdoli po strmi trati; spodej se nahaja mala in slaba pastirska kočica. Dalje je pot še bolj strm. Čez $\frac{3}{4}$ ure dospješ do gozda, po katerem korakaš prijetno $\frac{1}{4}$ ure do Prodника, v daljni $\frac{1}{4}$ ure do Štifterja, kjer je rojstna hiša našega rojaka prof. Štifterja, ki slušbuje v Kalugi na Ruskem in je bil pred nekaj leti za posebno vspešno poučevanje odlikovan. Nekaj črez pol ure pa si v Solčavi.

Pod Olševo stanuje tudi kmet Mecesnik, kateri je dobro znan radi strojev. Napravil si je velikansko kolo, katero mu napeljana voda goni, kolo pa žene razne stroje, n. pr. slamoreznicico, mlatilni, čistilni stroj, žago, stroj za sekanje stelje; tudi ima pripravo, s katero vozi gnoj na strmo ležeče njive, kakor poljske pridelke navkreber. Mecesnik je samouk, a bi se marsikateri inženir kaj pri njem naučil.

Peričnik.

Porojen v zibelki sneženi,
Povit na odeji ledeni,
Znad solnčno visoke planine
Svobodno hitiš čez brežine:

Peričnik, svobodni sin
Svobodnih planin!

Glej, solnčna ljubezen rodila.
In rosa nebeška pojila
Srebrne je tvoje valove
Sneženih lednikov sinove:

Peričnik, svobodni sin
Svobodnih planin!

Svobodno kipiš čez prepade,
Svobodno čez skalnate sklade
Kipi in vrši tvoja pena,
Da trese pod tabo se stena:

Peričnik, svobodni sin
Svobodnih planin!

Šele ko bo reka življenja
Brez hrupa in brez koprnenja
Šumljaje nam tekla do groba,

Takrat šele človek trpin
Svoboden bo sin.

Razbije ob silno skalovje
Pod slapom se tvoje valovje.
Peričnik razbit in razpršen
Svobodni tvoj tek ti je kršen:

Peričnik, svobodnih planin
Uničeni sin!

Ko strt si od silnega boja,
Umiri pot burna se tvoja,
In tjakaj šumijo valovi,
Kjer mrzli so morski grobovi:

V grobovih morskih globlin
Svoboden boš sin.

Peričnik, s teboj po prostosti
Sree koprni nam v mladosti,
Dokler nam vse sanje svobode
Razbije skalovje usode,

In človek, ubogi trpin
Bridkosti je sin.

Labodska dolina.

Spisal R.

Labodska dolina, dolinja namreč, je najtoplejši, najrodovitnejši in najlepši predel na Koroškem. Zaradi milega podnebja in očarajočih prirodnih lepot imenujejo domačini to dolino „koroški raj“. Narod pripoveduje o njej, da je bila v starodavnih časih jezero. Na nasprotnih bregovih imela sta dva prijateljska graščaka svoja gradova. Ljubila sta se neizrečno mej seboj, kar v tistih časih ni bilo baš v navadi, in obiskovala sta se vedno drug drugega v čolnih vozeč se čez jezero. Prigodilo se je pa, da je nekdanj eden grof pri taki vožnji utonil. Prijatelj njegov hotel je truplo ponesrečenea dobiti in zato je ukazal, prekopati dolino na spodnji strani jezera, da je voda odtekla. Tako se je spremenila jezerska kotlina v rodovitno dolino.

V Labodsko dolino se pride od Spodnjega Dravograda (Drauburg), kjer so si marljivi koroški Slovenci v novejšem času ustanovili svojo „hranilnico in posojilnico“, ki blagonosno deluje mej zatiranimi kmeti. Mala železnica vodi čez dravski most ob levem bregu reke navzgor po zelo stisnjeni z gozdom obrastli dolini do Laboda (Lavamünd). Tu se izliva Labodnica (Lavant) v Dravo, ki prihaja od zahodne strani v Labodsko dolino. Na severni strani Laboda začenja se Ettendorfska soteska, ki traja ravno do polovice železniške drage, to je do 19. kilometra. Tam pa se svet začenja opirati in na levi strani zagledaš na visokem obrastenem hribu cerkev sv. Ivana in višje gori razvaline Rabenstein, na desni pa kalvarijsko kapelico na navpični skali. Kmalu potem se ti prikaže staroslavna opatija Šent Pavel in se nahajaš v začetku prave Labodske doline.

Spodnja Labodska dolina je udolbena mej Svinjsko planino (2081 m) na zahodu in glasovitim Golovcem (Koralpe, 2144 m) na vzhodu. Dolga je 15 km, široka do 5 km in skoro popolnoma ravna, le da se precej strmo vzdiguje (Šent Pavel 381 m, Volfšperk 460 m). Obestranski obronki vzdigujejo se zelo polagoma in zato so tudi povsodi obdelani. Skoro z vsakega mesta v dolini uživaš svoboden pogled na gorske višine, ako jih zavidna megla ne pokriva. Gledalčevo oko ne zapazi nikjer nič golega in pustega, le daleč tam doli na jugu molé Karavanke svoje sive glave proti nebu. Svinjska planina in Golovec pa, ki sta sestavljena iz gnajsa, obrastena sta prav do svojih širokih, na dolgo raztegnjenih temen. Spodaj po bolj strmih obronkih so navadno smrekovi in borovi gozdi, zgoraj pa njive, travniki in pašniki. Te različne kulture podajajo gledalcu pravo mozaično sliko v najživejših barvah. Kakor različno široki, večinoma zakrivljeni trakovi vrsté se črni borovi gozdi, temnozeleno in svetlozeleno listnato drevje, rumena žitna polja in sredi njih bele hiše, nad vsem pa sivi, od solnea več ali manj razsvitljeni oblaki. Do 1100 m in še čez so višine obdelane, spodej po dolini pa se vrsté žitna polja, travniki, sadni vrti in smrekovi gaji, vse polno živahnosti

in bujnosti. Da, na griči pod gradom Thürn na obronku Svinjske planine raste še celo vinska trta.

V starejših časih pa je bilo vinarstvo po Labodski dolini še bolj razširjeno. Zlasti mnogo vina je rastlo okolu Volfšperka. Tako so pridelali l. 1557 volfsperški meščanje (59 družin) 600 četrтинov vina; l. 1572 meščanje 528, kmetje pa 140 četrтинov!

Poglaviti kraji Labodske doline so: Šent Pavel, Šent Andraž in Volfšperk. V Šent Pavlu je stal rodovinski grad mogočnih grofov šponheimskih, ki so od l. 1122.—1269. vladali koroško vojvodino. Na tistem mestu, kjer je stal nekdanji grad, začel je grof Engelbert l. 1091. zidati cerkev in samostan sv. Pavla. Delo je bilo dokončano ter cerkev posvečena l. 1093. Benediktinski menihi so bili poklicani iz Hirschana na Švabskem. V drugi polovici XII. stoletja je bila cerkev popolnoma prezidana, znatno povečana in l. 1264. posvečena. Ta cerkev je v čistem romanskem slogu sezidana, namreč bazilika v podobi križa s tremi apsidami na vzhodu, kvadratnim korom in dvema zvonikoma na zahodni strani. Dolga je 52 46 m, široka 19 28 m in sezidana na stopničastem temelji. Mogočni stebri, na katere so prislunjeni v smeri dolžine polovični stolpi (Säulen), dele baziliko v tri ladje. Oprožni obok (Gurtbogen) deli mlajšo podolžno ladjo od poprečne ladje, ki je ravno tako kakor kor, izpeljana z veliko eleganco in bogato krasoto oblik. Vsi detalji so mnogovrstni in skrbno izpeljani. Kapitèli kažejo vse mogoče oblike od kocki podobnega, pa do skoro gotski izklesanega listnatega kapitèla. Strop je bil poprej od gred in brun sestavljen, ko je pa l. 1375. pogorel, nadomestili so ga s kamenenim obokom. Krasna sta oba portala na južni strani in na pročelji bazilike. Nekatero imenitnejše kamene prvotne cerkve porabili so pri zidanju zvonikov, ki so bili pozneje dodelani.

Cerkev obdaje na severni in zahodni strani velikanski dvonastropen samostan, ki je bil (v sedanji obliki) v letih 1612—1632. dozidan. V njegovi zakladnici kažejo stare dragocene kelihe in monštrance, večinoma darove knežjih in vladajočih oseb. V sakristiji shranjeni so stari cerkveni plašči (celo iz XII. in XIII. stoletja) in druga dragocena cerkvena obleka, nekatera bogato pozlačena, druga pa umetniški izvezena. V knjižnici imajo drage incunabule (mej drugimi Guttenbergovo biblijo na pergamenu) in stare molitvene knjige s krasno slikanimi inicijalami. V prelatovi sobi je mnogo dragocenih križev, prstanov in verig z dragim kamenjem. V drugem nadstropju je zbirka slik, starih novcev, rudnin, dragih zdelic in posod, starinskih predmetov, kipičev in sploh obrtniških proizvodov. Na severozahodnem voglu samostana je prizidan okrogel zvonik, iz katerega uživaš prekrašen pogled po vsej Labodski dolini.

V vzhodnem krilu samostana so prostorne šolske sobe privatne benediktinske gimnazije v Šent Pavlu. Stanovanje pa imajo vunanji gojenci v novo zidanem zelo lepem poslopju „Josefinum“, katero se vzdiga na zahodni strani trga ob zložnem

pobožji prijaznega hriba. Ob južnem vzuožji samostanskega griča so zunanja samostanska poslopja z glavnim uhomom. V teh posloppjih je sedaj sodišče in davkarija. Razen še jedne nezatne cerkve nima trg Šent Pavel drugih znamenitih posloppij.

Šest kilometrov dalje od Šent Pavla leži jako slikovito Šent Andraž, nekdanji sedež labodske škofije. Poleg gorenje cerkve (nekdanje škofijske) stoji ponosno velikanski samostan jezuitov z obširno verando. Poleg spodnje na polji ležeče cerkve z dvema zvonikoma dviga se samostan šolskih sester. Prvo takomenovano lavretansko cerkev sezidal je škof Gašpar Stadion 1673—1704, opravil in okrasil pa jo je škof Ernst grof Khuenburg l. 1793. Sezidana je v italijanskem slogu, ima zelo visok in smel obok ter na praznem počelji dva precej visoka zvonika. Na obeh straneh sta prizidani h cerkvi kapelici, Ei jej dajata križasto obliko. Cerkev je svetla, čedna in prav prijazna, ali razven nekoliko fresk ima le malo nakrasa.

Volfšperk je mesto, ki šteje do 3000 prebivalcev in se ovija okoli grajskega griča. Mesto ima novo lepo mestno hišo, v kateri je tudi hranilnica, (poprej tudi obrtna šola), in novo bolnišnico nadvojvodinje Valerije. Cerkev sv. Marka je bila sezidana že l. 1474. Na trgu je spominek na kugo l. 1718., t. j. rimski stolp s kipom Marije, katero obdajajo svetniki. Na oglih ograje so štirje lepi angelčki, ki drže tablice z nadpisi. Tudi pokopališče na dolnjem kraji ima lepe spomenike. Blizu njega ob Labodnici je grad Payerhofeu, od zunaj nezaten, notri pa ima kvadratno dvorišče z obiskanimi hodniki okolu in okolu ter vodnjak s čudnimi vodometalci. Volfšperk je staro mesto (omenja se že 1107) ter je bilo središče bamberških posestev na Koroškem.

Nad mestom se vzdiga veličanski Volfšperški grad (sedaj lastnina grofa Henkel-Donersmark), ki je bil še v našem stoletji popolnoma prenovljen v tudorslogu. Dovršil ga je l. 1851. arhitekt A. Bierbaum in ga okrasil z okroglimi, zobčastimi turni. Na vzhodni strani grada stoji na prijaznem obronku sredi gozda grofovski mavzolej, dozidan l. 1858. do 1863. od samega belega, rezanega kamenja. Ta stavba je izpeljana v posebnem slogu (zmes romanskega in renaissance) ter obstoji iz visokega oktogona, do katerega vodijo stopnice. Na kupoli podpirajo stebrički vitko svetilnico. Svetloba prihaja skozi tri velika polokrogla okna. V sredi leži na sarkofagu kip grofice Henkel od belega mramorja, a temnovišnjeve žile prikazujejo se vedno bolj po njem in ga kaze. Od spodej je rakev s krsto.

Pred mavzolejem vživa se lep razgled po Labodski dolini, zlasti na prijazno Šmarje (rojstni kraj škofa Wierryja), na zgodovinsko in arhitektično važen grad Thürn (lastnina jezuitov), na Svinjsko planino, na Preblavo, pod katero je imenitno preblavsko kopališče in studenci kisle vode itd.

Izlet na Triglav.*)

Z gosp. profesorjem Francetom Globočnikom iz Ljubljane sva se zmenila, da sredo 1. avgusta popoldne iz Kranja nastopiva pot na Triglav. Prišel pa je profesor še le drugi dan v četrtek ob pol petih popoldne. Stopivši v štacuno našo reče: „Tukaj sem, idiva!“ Po kratkem premisleku odgovorim „Dobro, idiva!“ Bil je po naključbi v štacuni tudi jeden Oger, agent avstrijskega Greshama, g. Rosner. Tudi on pravi, da hoče z nama na velikana. In komaj je ura pet odbila, že drdramo proti Bleškemu jezeru, kjer smo v gostilnici Malnerjevi prenočili. Globočnik je imel seboj popis Triglava od gosp. dr. H. Coste; dá ga Rosnerju, naj ga v postelji na glas bere. Do malega Triglava je mirno bral, ali naprej se mu ustavlja beseda, ponehuje, z glavo kima, dvomi, da bukve morebiti resnice ne govore, in večkrat pravi: „wenn schon mali so schlimm ist, was wird vèliki machen“. Tako je bral naprej, da smo vsi zaspali.

V petek zjutraj vstanemo ob 4. uri in se odpeljemo v Bistrico do Mavriča, pri katerem smo zajutrkovali in potem čez goro v Srednjo vas se podali. V gostilni pri Šestu smo prašali po vodniku Jožefu Šestu, pa izvedeli smo, da je v Rovtah. Najeli smo njegovo hčer Rozalo in gostilničarjevo dekle Mino, ki ste nabasali naša odvečna oblačila, pijačo in jedila, in tako smo ob 11. dopoldne odrinili iz Srednje vasi na hrib. Kmalu mejpotoma srečamo Jožefa Šesta. Koj je pripravljen, da nam hoče vodnik biti; samo da je še po puško domu skočil. Pri prvi koči počakamo starega Šesta, in Rozala je šla še po mladega Lorenea. Oba kmalu prideta. Mi pa smo mej tem časom pili sladko mleko pa siradko jedli. Od tod sta oče in sin nosila naše blago; šli smo čez hribe in doline, in prišli smo prav trudni ob polu 8. zvečer na Belo Polje.

Predno se v Belo Polje navzdol gre, štrli velikán od tal v višavo, kakor da bi bil z nebom zvezan — tu je najlepši pogled Triglava. Omeniti še moram, da, predno v dolino prideš, moraš še kake tri sežnje snega pregaziti, čeravno ta ni bil prvi. Ko v Šimnovo kočó pridemo, smo odložili; Šimen nam ponudi sladkega mleka. Rosner pa jaz sva ga pila, Globočnik pa je bil nevoljen, da tukaj tudi kislega mleka ne dobi; ali odvrnilo so mu, da se mleko tu zavoljo mrzlot ne izkisa. Šimna potem poprašamo: kaj nam bo za večerjo napravil? „Grem koj turšične moke iskat — pravi — bodo pa žganci z mlekom.“ In iz 5 grl zadonijo mu dobro-klici. Mej tem, ko so se žganci kuhali, greva z Rosnerjem na travo počivat, in videla sva, kako dekleta krave molzejo na planini. Goveje živine je tu takih 150 repov z veliko trumo kóz in jednim konjem; vsa živina,

*) Ker Kadilnikovih turističnih spisov ni več dobiti in se marsikdo zanima za starosto slovenskih turistov in njegova potovanja v prejšnjih letih, priobčevali bodemo na večstransko željo njegove spise v Planinskem Vestniku.

kadar dežja ni, prenočuje pod milim nebom. Po večerji — ob 9. uri — je Globočnik na tisto stran, po kateri smo gori prišli, visoko na skali dva raketeljna izpustil, katera pa se gotovo nista videla ondi, kamor sta bila namenjena v znamenje, da smo tukaj. Živina se je jako prestrašila in divjala okrog — gotovo štirinožnim planinskim stanovaleem raketeljni niso bili po volji!

Šimen je ta čas v kočo sena nanosil, in potem smo se vlegli. Jeden čas smo dobro spali; ali proti jutru je bilo zelo mraz, da nas naši plašči in suknje niso dosti grel. Ob polu 4. sta ustala Šimen pa Jože, ter začela žgance kubati in mleko vreti. Tudi Globočnik in jaz vstaneva in se napraviva. Rosner je pa že zvečer naročil, da njega ni treba buditi, ker on ne za milijon, tudi za cel svet na Triglav ne gre, ter mrmrá, da sva ga že do sém zapeljala. Ko smo žgance snedli, odrinemo ob polu 5. uri, v soboto zjutraj, naprej. Vreme se ni ugodno kazalo; Triglav je bil vès v megli. Ali le „naprej!“ je bilo najino geslo, in prekobacali smo čez kamenje in sneg, v dobri uri prav v podnožje Triglavovo. Zopet nam se odpre krasen pogled; ali megla je velikega še zmirom zakrivala in še celo na malega segla. Videli smo pri pol višavi malega Triglava dve črni vrani okoli frfrati, tri bele jerebice (Schneehühner) pa so ob prednjem ohribji letale. To je bilo vse, kar smo živega videli. — Začelo je zdaj celo deževati, in prav mrzel veter je vlekel. Klobuke si z rutami priveževa in tako prav težko na strma „Vrata“ prilezeva. Tukaj se spočijemo in z žganjem in kruhom vsi okrepčamo. Veter čedalje huje vleče. Palice in kar je sicer nepotrebnega — pravi Jože — morata tukaj pustiti. Jaz sem taško in flaško Jožetu z rame dal, in tako sva začela, jaz naprej, Jože za menoj, po skalnati steni kviško na mali Triglav plezati; vodnik gori gredé mora biti od zad; potreba je, da večkrat z roko podpira noge. Za nama pa je bil Globočnik z Lorencem, in tako smo z veliko težavo dospeli na mali Triglav kmalo po 7. uri. Pri neki skalnati steni smo počivali. Z žganjem se zopet pokrepčamo in potem dalje podamo čez sedlo, čez katero pa ni težavno iti in tudi ne preveč nevarno. Izprva smo šli po koneu, kmalu pa jezdarimo čez ozko pot, katera ni dolga; zdaj prihaja širja, zdaj ožja; tudi čez majhne špičaste skale je treba kobacati. Ako se na propade, ki so na obeh straneh, oziraš, lahko se ti v glavi zvrsti; ali človek še časa nima od sebe pogledati, ker Bogme! za vsako stopinjo, ki jo storiš, je največje pazljivosti treba.

Naenkrat stojiva pred velikim stolpom, kateri skoraj navpik proti nebu moli. Zdaj pouprašam Jožeta; kodi da gori pojdemo. „Ravno po robu — pravi — gospod! le korajžo, vse bomo srečno postali.“. Enmalo me je streslo; ali mislil sem, ako mora biti, po robu, hajdimo po robu; začeli smo lezti po robu do podvrha. Huda je bila. Zdaj pravi Jože: podajmo se na desno stran robá — in ta pot do vrha je bila najnevarnejša. Jože je rekel, da jo je on nedavno našel.

Ob 8¼ uri smo bili vsi skupaj na vrhu Triglavovem. Mrzel veter je še zmirom pihal, vodnika nam dasta plašče, da se ogrneva. Z Globočnikome s

objameva in poljubiva; s solznimi očmi se vsi na kolena vržemo. Boga z molitvijo zahvalimo, da nas je srečne obvaroval. Zdaj okrog sebe gledati, bilo je prvo. Kakor daleč oči nesó, vse je niže; samo mi, ki smo na vrhuncu bili, jaz za 5 čevljev, Lorene nekoliko linij več, oča Jože še več, in Globočnik blizo 6 čevljev viši od Triglava.

Najprvo se ozremo tje, kjer je Garibaldi proti Tirolom, in tjè, kjer je Cialdini proti Vidmu ali Benetkam; nekaj morja smo videli, Jože nam pokaže nekaj belega, rekoč da to je Videm. Ali ko bi trenil pridrvi megla in zagrne nam laško stran.

Mangart se je prav malo iz megle kazal. Lep pogled pa je bil na Koroško, Štajersko in Hrvaško naprej, dokler oči nesó. Lepo se je videl Ljubljanski grad, Šmarna gora, sv. Jošt, kamniško hribje, Grintovec, Stol, Črna prst s bohinjskim ohribjem je pa samo največje robove iz megle kazala. Pred očmi ti stoji Dovje (Lengenfeld) pa Mojstrana. Megla je po Bohinji niže zlezla. Hipoma se solnce prikaže in prijetna toplota nastane. Zdaj plašče na tla zmečemo, se na-nje vsedemo, in vse, kar smo še seboj imeli, smo pojedli in popili; po vsem tem pa se je smodka kaj dobro prilegla.

Na mestu, kjer je enkrat lesena piramida stala, so dilice z imeni napisane in s kamenjem obložene bile; vse smo prebrali; jaz sem s svinčnikom tudi svoje na eno zapisal. Potem nam prinese Jože flaško (buteljo) spod ene skale, v kateri je 7 listkov bilo. Globočnik je prepisal vsa imena z listkov in z dilic ter v flaško djal vse poprejšne listke, priložil pa še svojo fotografijo, eno svetinico pevskega društva, svoj in moj listek, pesem (čveterospev) „na Triglav“ v note stavljeno in od Valente, Vidica, Drenika in Orela podpisano; napiše še en majhen listek s prošnjo, naj vsak naslednik pazljivo z listki ravná, da se kaj ne izgubi in pokvari. Nabrali smo si še kamenja v spomin in našli tudi prav na vrhu proti solncu tri rožice: plavo, belo in rumenkasto-belo cveteče. Po vsem tem smo zmerili planjavo Triglavovega vrha, ki je 50 stopinj dolga, široka pa do dveh sežujev, samo da je močno navzdol do própada. V zahodu proti Koroškemu je ena stena viseča do propada en seženj široka, prav do vrha polna snega, tako da se z eno nogo po snegu, z drugo po suhem lahko hodi.

Globočnik pa jaz še zapiševa na skalo z oljnato barvo svoji imeni in dan v spominek. Eno uro in 3 četrti smo bili na vrhu in se potem počasi spravili na odhod; jaz in Jože sva bila zopet prva. Groza me obide pri prvi stopnji navzdol; Jože še enkrat Lovreneu priporoča pazljivosti in da naj zmirom enmalo odzad ostaja zavoljo kamenja, katero se pod nogo ruši in v globočino beži. Srečno sva prišla v sedlo. Zdaj pravi Jože, počakajva in poglejva, kaj una dva delata. Vidiva ju visoko na robu Triglava; zdelo se mi je, kakor da bi v zraku visela, in to mi je bil najbolj grozovit pogled na vsej poti. Tudi na dva sta srečno prišla do naji in zdaj sem šel jaz pa tudi Globočnik pokoncu čez sedlo

do prostora počivališča. Na tej skali je namalal Globočnik na vrhu cesarskega orla pod njega zapisal „slava slovenskemu Triglavu“, spodej na levi „Fr. Globočnik“, na desni „Fr. Kadilnik“, pod vsako ime pa še letopis 18⁴/₈68.

Potem dalje koračimo, da pridemo zopet čez mali Triglav do Vrat, kjer smo zopet svoje palice in vse drugo pobrali in čez kamenje in velike kupe snega se dričali, pa srečno prišli ob $\frac{1}{2}$ 2 popoldne v Belo Polje. Šimen nam je zopet žgance z mlekom skuhal; dobro smo se najedli in napili dobre vode, plačali vse, in tako z Rosnerjem, ki je tukaj čakal, odšli in ob $\frac{1}{2}$ 8. zvečer prišli, sicer prav težko, vendar srečno, v Srednjo vas.

V gostilnici pri Šestu si damo dobro večerjo napraviti, potem pa brž v posteljo. Zmenjeni smo bili, da zgodaj vstanemo; ali ni bilo mogoče; vstali smo tedaj še le ob 8. v nedeljo in ob 9. prišli do Bohinjskega jezera. Tú sem nasvetoval Globočniku in Rosnerju, naj gresta k Savici. Globočnik je ubogal, Rosner pa je zopet ponovil svoj: „Za celi svet ne več na hrib.“

Zapustila sva tedaj Globočnika oba in prišla ob $\frac{1}{2}$ 12. uri peš v Bistrico, kjer sva pri Mavriču kosila. Ker Rosner ni hotel, sem se jaz sam odpeljal na Bleško jezero; od tod pa zopet koj naprej in tako sem bil zvečer ob pol 10. uri že v Kranji.

Evo dragi čitatelj! naše potovanje na Triglav, ki se, 9075' = 2865 m visok, ponosno imenuje glavarja kranjskega.

Priporočamo pa vsakemu nasledniku to-le! Za vodnika Jožeta Šesta, loveca pri baronu Cojzu v Srednji vasi v Bohinji in njegovega sina Lorenca; vsak naj vzame seboj veliko žganja, najbolje je dober slivovec, precej kruha in mesa, če je tudi svinina ali pa klobase, vse je dobro, potem pa prav veliko smodk ali saj tobaka, ker možje vodniki celi dan, tudi po najnevarnejših potih, pipice v ustih držé. Močni škornji in dobro podkovani so do malega Triglava potrebni. Na malem in velikem Triglavu bi bila pa najboljša debela klopčina, zato ker manj dréi.

Črvste roké,
Dobre nogé,
Čista glava
Dospé vrh Triglava!

Na zdravje!

V Kranji 6. avgusta 1866.

France Kadilnik.

Društvene vesti.

Darila. „Osrednjemu društvu“ so darovali: Slavna posojilnica v Trebnjem 8 gld.; g. Schwaiger A. 2 gld., g. Žan Ivan 50 kr., g. Počivalnik Ivan 50 kr. in g. Kadilnik Fr. 5 gld. za Triglavsko pot. Skupaj 16 gld. Srčna hvala!

† **Fran Orožen.** Dne 27. aprila je umrl v Trebnjem v 74. letu svoje starosti g. Fran Orožen, oče načelnika „Slov. pl. društva“ in naših članov, g. notarja Emila Orožna in davkarskega kontrolorja g. Aleksandra Orožna. Pokojnik je v mlajših letih rad zahajal na gore in je bil približno pred 40. leti tudi na Ojstrici, od koder je šel čez Škarje po tedaj še zelo nevarnem potu v Logarjevo dolino. Dotlej je še bilo malo ljudi na Ojstrici in turisti so le redko zahajali v Solčavske planine. N. v m. p.!

Novi člani:

I. Osrednjega društva:

a) Ustanovnik:

Dr. Pavel Turner, veleposesnik na Dunaju.

b) Pravi član:

Verovšek Miha, zasebnik v Ljubljani.

II. Češke podružnice:

a) Ustanovniki:

Češka akcijska pivovarna v Čes. Budejevicah. MUDr. Jan Deyl, c. kr. vseučil. prof. v Pragi.

Slavija, uzajemna zavarov. v Pragi.

Kulhavá Marija, v Kralj. Vinogradih.

Písecký Jos., arhitekt na Smichovu.

b) Pravi člani:

Jožef Holub, mestni nadinženér v Libnu.

Jožef Hráský, prof. na tehniki v Pragi.

Podružnice „kluba čes. turistov“ v Jilemnici, Launih in Příbramu.

Elza Krulišova na Kralj. Vinogradih.

Ant. Kubišta, mestni okr. nadz. v Pragi.

Henrih Leder, lekarnar v Pragi.

Mácha Vendelin, pek in hišni posestnik na Smichovu.

Matoušek Rudolf, c. k. avskultant v Pragi.

Mattuš Jaroslav c. k. avskultant v Pragi.

Ivana Müllerová, hiš pos. na Smichovu.

Franč. Nekut, c. kr. prof. na Smichovu.

Antonija Pokorna, učiteljica na Smichovu.

Martin Pokorný, gimn. ravn. v p. v Pragi.

Jan vitez Purkyně, nadinženér na Kralj. Vinogradih.

Franč. Ravníkar, pisarniški predstojnik pri Češke severnej železnici v Pragi.

Dr. Ant. Roušal, ravnatelj mešč. šole v Libnu.

Jan Rybář, stavbeni svetnik v Pragi.

Jozef Sallač, knjigarnar v Pragi.

Ant. Schmalzfuss, not. kand. v Pragi.

JUDr. Jarosl. Šafařovič, tajnik pri dež. odboru v Pragi.

JUDr. Henrik Šafařovič, koncipist pri dež. odboru v Pragi.

Jos. Štule, inženér v Táboru.

Dr. Jarosl. Klach, c. kr. profesor na Smichovu.

Jozéf Vodrážka, uradnik mestne hranilnice v Pragi.

Karl Vodrážka, mestni okr. nadzornik v Pragi.

Lujiza Weissova, vdova po c. k. prof. v Pragi.

Mil. Weissova v Pragi.

Franč. Zedník, upravitelj tovarne Ringhoferjeve v Smich.

III. Radovljiške podružnice:

Andolšek Frančišek, c. kr. sodni svetnik v Kranjski Gori.

Barle Alojzij, c. kr. gozdni uradnik v Radovljici.

Cuderman Ivan, kurat v Begunjah.

Finžgar Jožef, posestnik in gostilničar na Brezjah.

Černe Jakob, gostilničar in pos. v Kranjski Gori.

Jane Janez, župan itd. v Begunjah.

Dr. Kogoj Frančišek, okrožni zdravnik v Kranjski Gori.

Kunčič Frančišek, trgovec in šjakar v Lescah,

Lavtizar Gašper, posestnik v Kranjski Gori.

Mrak Marija, posestnica v Kranjski Gori.

Olifčič Friderik, gostilničar v Bohinjski Beli.

Payer Ema, c. kr. poštarica v Begunjah.

Pušavec Ivan, c. kr. kanclist v Kranjski Gori.

Resman Andrej, posestnik in gostilničar v Begunjah.

Vilman Johana, gostilničarka na kolodvoru v Dovjem.

Vrankar Josip, kaplan v Kranjski Gori.

Zavrl Valentin, nadučitelj v Begunjah.

IV. Savinske podružnice:

Bratkovič Kazimir, e. k. notar v Gornjem Gradu.

Zoek Anton, notarski koncip. v Gornjem Gradu.

Dekleva Jože, trgovec v Linzu.

Izlet k Sv. Geri na Gorjance.

„Slov. plan. društvo“ priredi v nedeljo dne 12. junija t. l. izlet k Sv. Geri (1181 m) v Gorjancih, kjer se sestane z bratskim Hrvatskim planinskim društvom iz Zagreba. Odhod iz Ljubljane dne 11. junija ob 6. uri 30 minut z dolenskim

vlakom (južni kolodvor) v Novo Mesto, kjer prenočimo.

Odhod iz Novega Mesta na Gorjance v nedeljo 12. junija zjutraj. Do Sv. Gere je 3 ure hodá. Povratek iz Novega Mesta z vlakom ob 4. uri 56 minut popoldne in prihod v Ljubljano ob 8. uri 35 minut zvečer. Udeležniki naj se oglasé do 9. junija zvečer pri osrednjem odboru. K obilni udeležbi pri tem bratskem sestanku vabi odbor.

Razgledno dopisnico z Aljaževo kočo v Vratih je izdala Češka podružnica „Slov. plan. društva“. Sliko, ki je posneta po sliki, izdelani po članu odseka amater-fotografiov „Slov. plan. društva“ je jako lepa in reprodukcija izvrstna. Naročila sprejema Češka podružnica „Slov. plan. društva“ v Pragi in osrednji odbor v Ljubljani.

Družbe sv. Cirila in Metoda kava je izšla. Zaklopniceam v narodnih barvah po $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ kg vsebine in ovitkom je napis: „Kava družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.“ Varstvena znamka je podoba sv. Cirila in Metoda. Blago je iz najboljše cikoriije. Cene na drobno in debelo so iste, kakor vsaki drugi do sedaj rabljivi kavi. Založnik te kave je Ivan Jebačín, trgovec v Ljubljani, Valvazorjev trg.

Rojaki in rojaki! Sezite po tej domači kavi, razširjajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Osobito priporočamo našim častitim ženskim podružnicam družbe sv. Cirila in Metoda, naj v svoji obče priznani vnemi za narodovo korist delujejo v to, da bode leto obsorej rabila slehrna slovenska gospodinja le to izborno domačo kavo.

Efektna loterija mesta ljubljanskega. Kakor znano, dovolil je presvitti cesar vsled potresa toli prizadetemu mestu ljubljanskemu prireditel efektne loterije, katera je založena z 2700 glavnimi in stranskimi dobitki v vrednosti 100.000 kron. Prvi glavni dobitek v znesku 50.000 kron izplačal se bode, ako bo lastnik dotične srečke to zahteval, v gotovini v zlatu. Čisti dohodek efektne loterije namenjen je zakladu za regulacijo ljubljanskega mesta. Z ozirom na občekoristno svrhu te loterije in na nizko ceno srečk nadejati se je živahne udeležbe vseh slojev našega prebivalstva. Srečke dobivajo se po kroni (50 krajearjev) v vseh tobačnih trafikah, loterijah in menjalnicah. Javno žrebanje vršilo se bode nepreklicno dne 4. oktobra 1898.

**Novo urejena lekarna
PRI MARIJI POMAGAJ
M. Leustek**

v Ljubljani na Reseljevi cesti št. 1
(poleg Mesarskega mosta)

priporoča svoja zanesljiva, sveža in preizkušena zdravila, kakor tudi vse v farmacevtsko-higienično stroko spadajoče izdelke, kateri so v zalogi vedno v najboljši kakovosti.
Za turiste priložni lekovi v zavojih.

J. BONAČ,

v Ljubljani, v Šelenburgovih ulicah
št. 6 zraven nove pošte,

priporočam vladno svojo **trgovino s papirjem**
in s **pisalnimi potrebščinami**. Vzorce
papirja pošiljam na ogled.

V svoji **knjigovzornici izdelujem vezi pri-
proste in najfinjše.**

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lectarica v Ljubljani
na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter
mnogovrstnega medenega blaga in slaščic.

Kupuje med v panjih in vosek.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, Slomškovih ulicah št. 9,
(zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj **kamenoseški obrt**,
posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke,
marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

**Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi
na zahtevo zastoj.**

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice
v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča deko-
rativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo realno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

Turistovske obleke po najelegančajših
in trpežnih uzoreh iz raznobarvanega ne-
premočljivega blaga priporoča p. n. turistom
in kolesarjem:

JOSIP POGAČNIK,

krojač in posestnik v Radovljici. Izvršitev točna in ceno.

Josip Maček

na Mestnem trgu v Ljubljani

priporoča svojo zalogo mnogovrstnih domačih in
tujih žganih pijač, kakor: pristen brinovec, sli-
vovko in tropinovec, I. vrste francoski in ogrski
konjak, rum in mnogovrstne druge likerje po
nizki ceni.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna
oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga
slikarskih in plesarskih predmetov.

Andrej Druškovič,

trgovec z železnino

v Ljubljani,

na Mestnem trgu št. 10.

HUGON IHL

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 4,
priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste suknenege in
manufakturnega blaga na debelo in na drobno
po najnižjih cenah.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Ivan Rus

krojaški mojster na Bledu

priporoča se za izdelovanje vsakovrstnih
oblek po najnovejši modi in kar mogoče nizki
ceni. Obleke za turiste iz nepremočljivega lodna
od 13 gld. naprej; haveloke in plajšče iz nepre-
močljivega lodna od 10 gld. naprej; srajce za
turiste iz bombaževjne po 1 gld. 60 kr., iz vol-
nenine po 3 gld.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

priporoča

svojo na novo urejeno delavnico za Florijansko
cerkvijo v ulicah na grad št. 7. v na-
ročitev vsakovrstnih strugarških koščnih,
roženih in drugačnih izdelkov, katere
bode solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1.

priloga svojo veliko zalogo **klobnkov**, posebno **lodnastih** za hrilobalce in lovec iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IVAN URAN,

izdelovalec glinastih proizvodov v Ljubljani,
v Igriških ulicah št. 8,

priloga veliko svojo zalogo izdelanih raznobarnih peči za sobe, dvorane in razne druge prostore, dalje modelnata ognjišča in sploh vsakovrstne glinaste izdelke.

Vse po najnižji ceni in priznano dobro.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priloga svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

☛ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ☛

„Slovensko planinsko društvo.“

„Vodnik za Savinske planine in najbližjo okolico“

s 7 slikami in načrtom Savinskih planin z znamenovanimi poti.

Spisala Fr. Kocbek in M. Kos. — Cena 60 kr., po pošti 5 kr. več.

Vsakovrstne

napise na les, kovino in steklo

izvršuje natančno in po ceni!

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,

se priloga

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRIČAR in MEJAC

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9,
priloga svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavrtnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 7,

se priloga

za vsake vrste ključarska dela,

katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Engelbert Franchetti,

brivec v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3.

Priloga slav. p. n. občinstvu svojo novo in elegantno urejeno **brivnico**.

Za dobro in točno postrežbo je najbolje preskrbljeno.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo št. 1.

priloga svoj bogato zalogo **optični zavod** in svojo novourejeno **fotografsko manufakturno**, preskrbljeno z najnovjšimi aparati in v to stroko spadajočimi pritliklinami, po tovarniških cenah.

J. Klauerjev
planinski liker

iz kranjskih gorskih zelišč,
imenuvna

Triglav,

je izvrstna pijača najboljšega okusa. Triglav vpliva jako dobrodejno na želodec in čudovito poživlja togo. V njem ni nobene snovi, ki bi kolikoj škodila zdravju. To so dokazale kemične preiskave prof. E. Knapitscha, ravnatelja c. kr. preskurnišča v Klosterneuburgu, prof. dr. L. Roesslerja, in ravnatelja c. kr. preskurnišnice na Dunaju, dr. E. Mottisla.

Vsi ti strokovnjaki so izrekli, da je Triglav **izboren liker**.

Pristni Triglav

se dobiva
v malih in velikih steklenicah s posebno varstveno znamko samo pri izdelovalcu, trgovcu

J. Klauerju
v Ljubljani.